

Javaslatok, ötletek, bánatok

Városunk milliós metropolisz. Sok ezer gondja, megoldandó feladata van. A város szerelmesei — a jó, hogy sokan vagyunk ilyenek — szerető szemükkel figyelik minden porcikáját, s segítő szándékkal, javaslatokkal tárják fel problémáit, remélve, hogy demokratikus közéletünkben meghallgatásra is találunk.

Kortársi múzeum. — Mi az? — kérdezte e sorok írója is, mikor először került szóba. — Ezt keresi minden külföldi, aki meg akar ismerkedni a mai, az élő képzőművészet keresztmetszetével. Mert valóban, aki fel is keresi szorgalmasan a szétszórt kiállításokat, a Csók-galériát, a Mednyánszky-, Dürer-, Fényes Adolftermet, legfeljebb 8–10 művész ott levő munkáit láthatja — akik esetleg nem is jelentősek éppen — de művészeti életünk nagy sodrását nem. Sok helyen van már hasonló intézmény, legyen hát nálunk is! Új múzeumot építeni? — arra most nincs elég pénzünk, de megfelelő, régi, másra alig használható épület segítségünk keresni.

Eddig két épületet ajánlottak fel e célra.

A Kazinczy utcai, üres, orth. zsinagógát, de ez avult városrészben, eldugott helyen van, s több milliós átalakítás után sem lenne megfelelő. Itt a mennyezetről jövő, kívánatos, természetes világítás meg nem valósítható.

De kár is lenne átépítéséért. Ez az épület a századeleji „Jugendstil” egyik remeke. Ma már kevés jó épületünk van, a sokat szidott, de ma újból értékelt szecesszió idejéből. Ez az épület Lajta műveinek níveljén áll, kár lenne hát hozzányúlni.

A másik ajánlat is hasonló: a Rákóczi út egyik bérháznak udvarán beépített, elnéptelenedett szlovák templom. Ebből sem lehet korszerű múzeumot alakítani.

Van azonban egy épület, mely átalakítás nélkül, máris használható, s hozzá kitűnő helyen van. Ez a Batthyányi tér, Fő utca és Duna-part által határolt, volt ferences kolostor. Ennek egyik szárnya, bár nem ideális, de szociális otthon. A másik a Duna-parti szárnya, most ürül ki. Az Agroterv mérnökei használták, de ők új székházat építettek maguknak. Aki látta a tihanyi apátság fehér falai között elhelyezett gyűjteményeket, az igazat fog adni: az új épületet nem számítva, a boltíves, jó világítású termeknél keresve sem lehet jobbat találni e célra. Még csak átépíteni sem kell, csak tatarozni. Jó helyen is fekszik, az épülő földalatti-állomásnál. S két előkertje is van, mely parkírozva ideális hely a szobrok szabadtéri bemutatására.

Az ilyen kézenfekvő megoldás ritkán talál első szóra meghallgatásra. Amint félfüllel hallottuk, ide vagy egy fű-

róvállalat irodáit helyezik el, aminek, ugyebár, nem okvetlen szükséges a Duna-parton lennie; vagy a vendéglátóiparnak adják át, csináljon belőle turistaszállót. Hát ez sok pénzbe kerülne, s mégsem lenne korszerű. A mellékfeladatokat a folyosóból nem, csak a boltíves termekből lehetne levágni, s evvel egy barokk időkből származó műemlékünk menne újból tönkre.

A gazdaságos felhasználás, a takarékos beruházás, a bel-és külföldi kulturális propaganda e javaslat mellett szól. Reméljük, hogy a képzőművészek kérelmét meghallgatják.

*

A szép, régi épületeinket is jól kéne hasznosítani, de az újakat is. Van a Húvósvölgyben, a Heinrich I. utcában egy csodálatos építmény: a 44-ben elpusztult *Molnár* Farkasnak, az új építészettől egyik úttörőjének, utolsó, s tegyük hozzá, *legszebb alkotása*. Nem készült el, nem fejezték be, de ami áll, az ma is megkapó: Egy óriási elliptikus tér, sudár oszlopokkal és magas terméskő fallal körülvéve, tetején csipkerács. Kifelé fülkék csatlakoznak hozzá. Aki eddig látta, laikus, művész — bel-és külföldi egyaránt —, mind el volt tőle bűvölve, s egyben megbotránkozva: mert egy ilyen, a befektetett tőkében is jelentős épületet, sok mindenre lehetne használni. *Szabadtéri hangversenyteremnek, mozinak, kollektív műteremnek, szoborbemutatónak, rangos vendéglátóipari létesítménynek*, s így tovább. Csak arra nem, amire ma degradáljuk: most egy traktorgyár anyagraktára!

Vallom, milliós értékű drágakő ez, mely feledetlenül hever a sárban!

Rác György

Budapestre vonatkozó újságcikkek		Osztályozás	
Szerző:	Rác György	Tárgy	708
Cím:	Szerelmem Budapest Javaslatok, ötletek, bánatok	Hely	
Forrás:	György Nemzet	Idő	"1970"
(Hely)		Személy	
(Idő)	1970. aug. 28.	Helyszám	
(Köt. v. füz.)			
(Oldal)			